

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โลกในยุคปัจจุบันนี้ วิทยาการและเทคโนโลยีมีความเจริญก้าวหน้ามาก ทำให้การติดต่อสื่อสารกับนานาชาติ เป็นไปด้วยความรวดเร็วอย่างยิ่ง คนจำนวนมากใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจต่อกัน ภาษาอังกฤษจึงเป็นภาษาต่างประเทศที่มีความสำคัญ ทั้งด้านการศึกษา สังคม เศรษฐกิจ การค้า การเมือง และ การท่องเที่ยว เป็นภาษาสากลที่ใช้สื่อความหมายได้เกือบทั่วโลก เป็นสื่อในการติดตามความเจริญทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ผลการวิจัย ศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในส่วนต่าง ๆ ของโลก (Julian Edge, 1993: 25) ด้วยเหตุนี้ภาษาอังกฤษจึงมีความจำเป็นสำหรับคนไทยมากยิ่งขึ้น ในการเป็นสื่อกลางที่จะทำความเข้าใจ และให้ความร่วมมือกับชนชาติต่าง ๆ

สมิตรา อังวัฒนกุล (2535: 1) ได้กล่าวสนับสนุนความสำคัญของภาษาอังกฤษว่า ความก้าวหน้าทางด้านอุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีตลอดทั้งความสะดวกรวดเร็วในการติดต่อคมนาคม ทำให้ประเทศต่าง ๆ มีความใกล้ชิดกันต้องพึ่งพาอาศัยกันมากขึ้น จึงเกิดความจำเป็นที่จะต้องใช้ภาษาต่างประเทศเป็นสื่อกลางในการติดต่อในด้านต่าง ๆ ภาษาอังกฤษนับว่าเป็นภาษาต่างประเทศที่สำคัญและแพร่หลายที่สุด อาจกล่าวได้ว่า แทบทุกประเทศในโลก เรือนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ นอกจากนี้ สุพิน พุทธาพิพัฒน์ (2531: 1) ได้กล่าวถึงภาษาอังกฤษว่าเป็นภาษาที่นับวันจะทวีความสำคัญยิ่งขึ้นไปตามความเจริญก้าวหน้าของโลก ทั้งนี้เนื่องจากภาษาอังกฤษมีส่วนเกี่ยวข้องกับอยู่ด้วยเสมอ ไม่ว่าจะเป็นด้านการเมือง การเศรษฐกิจ การสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางการศึกษา ในการแสวงหาวิทยาการใหม่ ๆ และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ส่วนมากหาได้จากตำราภาษาอังกฤษ

จากเหตุผลดังกล่าว ประเทศไทยจึงได้ให้ความสำคัญต่อภาษาอังกฤษ และถือว่าคนไทยควรศึกษาภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ในปัจจุบันนี้จุดมุ่งหมายของการเรียนได้เปลี่ยนไปตามความต้องการของสังคม และนโยบายของทางราชการ วิชาภาษาอังกฤษจัดเป็นวิชาเลือกเสรี ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ปีพุทธศักราช 2521 และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีพุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ซึ่งนักเรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความถนัดความสนใจ และความต้องการ แม้ว่าภาษาอังกฤษ เป็นเพียงรายวิชาหนึ่งในกลุ่มภาษา สำหรับให้นักเรียนเลือกเรียนตามแผนการเรียน แต่ความสำคัญของภาษาอังกฤษก็มีได้น้อยลงโดยเฉพาะในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งนี้เพราะความรู้ภาษาอังกฤษยังคงเป็นวิชาพื้นฐานที่จำเป็น และเป็นวิชาที่สำคัญ วิชาหนึ่งในการพิจารณาคัดเลือกนักเรียนเข้าศึกษาต่อในระดับสูง (วลีย์ พันธุ์ณี, 2535: 44) โดยหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีพุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) มีวัตถุประสงค์ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2535: 16)

1. เพื่อพัฒนาความสามารถ ความถนัดในภาษาต่างประเทศตามความสนใจของผู้เรียน
2. เพื่อให้มีทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ในภาษาที่เลือกเรียน รู้วัฒนธรรมที่สอดคล้องอยู่
3. เพื่อให้สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้และเป็นพื้นฐานในการศึกษาภาษาในระดับที่สูงขึ้นหรือการประกอบอาชีพ
4. เพื่อให้เห็นคุณค่าของภาษาที่เลือกเรียน และมีนิสัยรักการอ่าน

จากวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ตามหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีพุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) จะเห็นได้ว่าการเรียนการสอนมุ่งเน้นการนำภาษาอังกฤษไปใช้เพื่อการสื่อสาร นักเรียนจึงจำเป็นต้องมีความสามารถทั้ง 4 ทักษะ คือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน (สุไร พงษ์ทองเจริญ, 2525: 4) ซึ่งในทักษะทั้ง 4 การฟังเป็นทักษะทางภาษาที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวันมากกว่าทักษะอื่น ๆ กล่าวคือคนเราจะใช้เวลาในการฟังมากที่สุดถึง 45 % หรือเกือบครึ่งวันที่ใช้เวลาไปกับการฟัง (Kathleen S. Abrams, 1986: 77-78 และ Rebecca L. Oxford, 1993: 206) อีกทั้ง พอล เนชั่น (Paul Nation, 1985: 17) ได้กล่าวถึงความสำคัญของทักษะการฟังว่า

"นักวิชาการต่างลงความเห็นว่า ทักษะการฟังมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการเรียนภาษาที่สอง" และ เนาวรัตน์ พงษ์เกษมพรกุล (2531: 4) ก็ได้กล่าวสรุปไว้เช่นเดียวกันว่า ทักษะการฟังเป็นทักษะที่มีการใช้กันมากที่สุดในการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน และเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ทักษะอื่น ๆ

นอกจากนี้ยังมีผู้กล่าวถึงความสำคัญของทักษะการฟังอีกมากมาย เช่น เจมส์ ไอ บราวน์ (James I. Brown, 1984: 105-109) และ รีเบคกา แอล อ็อกฟอร์ด (Rebecca L. Oxford, 1993: 205) โดยได้กล่าวถึงความสำคัญของทักษะการฟังไว้สอดคล้องกันว่า เป็นทักษะแรกที่เกิดตามธรรมชาติและเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะพัฒนาความสามารถในทักษะอื่น คือ การพูด การอ่าน และการเขียน ซึ่งหมายความว่าบุคคลใดมีความสามารถในการฟังสูงความสามารถในทักษะอื่นก็จะสูงไปด้วย

แมรี ฟินอคเชียโร (Mary Finocchiaro, 1980: 28) กล่าวถึงความสำคัญของทักษะการฟังว่า การใช้ภาษาในการสนทนาติดต่อกันนั้นเริ่มต้นด้วยการฟัง เน้นที่การฟังและสามารถปฏิบัติตามคำสั่งได้ ฟังและแต่งประโยคได้ ฟังและตอบคำถามได้ ดังนั้นนักเรียนจึงควรฝึกทักษะการฟังและการพูดภาษาต่างประเทศก่อนทักษะอื่น ๆ ทำนองเดียวกับที่บุคคลเรียนการฟังและการพูดในภาษาแม่

วัฒนวรรณ สงวนเรือง และคณะ (2534: 1) กล่าวถึงความสำคัญของทักษะการฟังว่า เป็นทักษะรับสาร (Receptive Skill) ที่จำเป็นต้องมีการฝึกเป็นอย่างดี จึงจะนำไปใช้ในการสื่อความหมายได้อย่างจริงจัง เมื่อพิจารณาให้ละเอียดก็จะพบว่าผู้เรียนภาษาต่างประเทศสามารถพูดภาษาได้คล่องแคล่ว เนื่องจากผู้เรียนฟังภาษาเข้าใจ

เมื่อทักษะการฟังมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมากดังกล่าวนักครูควรจะฝึกทักษะการฟังให้แก่ผู้เรียน แต่อย่างไรก็ตาม เท่าที่ผ่านมามีการฟังภาษาอังกฤษของผู้เรียนในระดับต่าง ๆ ก็ยังอยู่ในขั้นที่ไม่น่าพอใจมากนัก ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนยังไม่ได้รับการพัฒนาทักษะการฟังมากเท่าที่ควรจะเป็น ดังจะเห็นได้จากผลการวิจัยเรื่อง ความสามารถในการฟังเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กรุงเทพมหานคร พบว่า เมื่อใช้แบบทดสอบ

โดยตรง โดยให้นักเรียนฟังเนื้อหาและคำถามจากเรื่องบันทึกเสียง นักเรียนจะมีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษอยู่ในระดับค่อนข้างอ่อน (แซนภา พุ่มพวง, 2529; มีทนา มณีกุล, 2529; สมพร โปสัชศุภต์, 2529; ศุภร คงชนะ, 2529; โอริสา อู่อุดมสุข, 2529) และจากการวิจัยของเนาวรัตน์ พงษ์เกษมพกุล (2531) ที่ทำการวิจัยถึงระดับความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยแบ่งระดับความสามารถเป็น 5 ระดับ ได้แก่ ระดับทักษะกลไก ระดับความรู้ ระดับถ้อยคำ ระดับสื่อสาร และระดับวิเคราะห์วิจารณ์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 5 มีความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษไม่ผ่านเกณฑ์ 15 คะแนนของทุกระดับการฟัง ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษผ่านเกณฑ์ของระดับที่ 1 คือ ระดับทักษะกลไกเท่านั้น ซึ่งนับว่าอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ นอกจากนี้ จุง ฉิง เชียง และ แพทริเซีย คันเคิล (Chung Shing Chiang and Patricia Dunkel, 1992: 346) ยังได้กล่าวถึง ปัญหาที่ผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองต้องประสบในการฟังเพื่อความเข้าใจ 3 ประการ คือ ผู้เรียนมีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษที่จำกัด ขาดความรู้พื้นฐานในเรื่องที่ฟัง และขาดความเข้าใจความซับซ้อนของรูปประโยคในข้อความที่ฟัง

การที่ผู้เรียนยังคงมีปัญหาในเรื่องความสามารถในการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษอยู่นั้น อาจเป็นเพราะการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ เป็นทักษะที่ต้องใช้องค์ประกอบหลาย ๆ ด้าน ดังที่ แอน แอนเดอร์สัน และ โทนี ลินช์ (Ann Anderson and Tony Lynch, 1988: 63) ได้กล่าวไว้ว่า "ข้อความที่ดีในการฟังเพื่อความเข้าใจควรมีองค์ประกอบสำคัญที่เอื้อต่อการฟังที่มีประสิทธิภาพ เช่น ภาษาไม่ยากเกินไป" ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ คริสตินา พอลสตัน กับ แมรี บรูเดอร์ (Christina Paulston and Mary Bruder, 1976 อ้างถึงใน วัฒนวรรณ สงวนเรือง และคณะ, 2534: 20) ที่สรุปไว้ว่า บทเรียนการฟังที่ยากเกินไปย่อมไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ในการเพิ่มพูนความสามารถ แต่ขณะเดียวกันอาจทำให้เกิดความท้อถอยได้ ดังนั้นภาษาในบทเรียนที่นำมาสอนจะต้องไม่มีโครงสร้างไวยากรณ์ที่ซับซ้อนมากเกินไประดับผู้เรียน ภาษาที่ใช้ควรเป็นธรรมชาติที่สุด และควรมาจากหลายแหล่ง เพื่อผู้เรียนจะได้มีประสบการณ์หลายแบบกับหัวข้อเรื่อง กับสถานการณ์ต่าง ๆ และกับสำเนียงผู้พูด บทเรียนการฟังไม่ควรยาวและยุ่งยากจนเกินไป เพราะบางครั้งผู้เรียนสามารถฟังเข้าใจแต่ไม่สามารถจ่ารายละเอียดได้ทั้งหมด เมื่อเกิด

การผิดพลาดในการตอบคำถามอาจทำให้ผู้สอนประเมินผู้เรียนผิดไปได้ ซึ่งความคิดเห็นนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ราอูล เฮอร์แวนเตส และ เกลน เกนเนอร์ (Raoul Cervantes and Glenn Gainer, 1992: 769) ที่พบว่า การลดความซับซ้อนของรูปประโยคและการซ้ำความจะช่วยส่งเสริมความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษ

แอน แอนเดอร์สัน และ โทนี ลินช์ (Ann Anderson and Tony Lynch, 1988: 49) ได้กล่าวถึงข้อความในการฟังว่าควรเป็นเรื่องที่น่าสนใจและผู้เรียนคุ้นเคย คือ เป็นบทเรียนที่สามารถสอดคล้องกับพื้นความรู้เดิมได้ เพื่อแผยขยายพื้นความรู้เดิมโดยไม่ขาดตอน ความรู้ที่คุ้นเคยจะเอื้อประโยชน์กับผู้เรียนเพราะจะใช้เชื่อมต่อกับพื้นความรู้เดิม แต่ขณะเดียวกันเนื้อหาจะต้องมีสิ่งใหม่ที่ผู้เรียนไม่เคยทราบมาก่อนแทรกไว้ด้วยทุกครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ ดอนนา รีเซ ลอง (Donna Reseigh Long, 1989: 32-38) ที่ว่าพื้นความรู้เดิมมีบทบาทส่งเสริมความสามารถในการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาต่างประเทศ

จากแนวคิดข้างต้นนี้ อาจสรุปได้ว่า การฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษมีองค์ประกอบที่สำคัญคือ ปัจจัยด้านข้อความและพื้นความรู้เดิมของผู้เรียน

เกี่ยวกับลักษณะของข้อความที่ต่างกันนี้ ราอูล เฮอร์แวนเตส และ เกลน เกนเนอร์ (Raoul Cervantes and Glenn Gainer, 1992: 767-770) ได้กล่าวถึง ข้อมูลทางภาษาที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้ในการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษว่าควรเป็นข้อความที่มีการปรับโครงสร้างประโยคให้ง่าย (Syntactic Simplification) และ การซ้ำความ (Repetition)

แมรี อันเดอร์วูด (Mary Underwood, 1993:98-101) ได้สรุปลักษณะของข้อความในการฟังภาษาอังกฤษเป็น 2 แบบคือ

1. ข้อความแท้ที่มีได้ปรับภาษา (Authentic Materials) เป็นข้อความที่มีจุดประสงค์เพื่อการสื่อสารความหมายในสถานการณ์สื่อสารจริง ข้อความที่พูดขึ้นตามธรรมชาติ อาจมีเสียง อ้อม ... อา ความเร็วของการพูดอยู่ในระดับเดียวกับเจ้าของภาษาพูด อาจมี

การหยุดชะงักบ้าง แหล่งของข้อความที่มีได้ปรับภาษา เช่น ข่าวกววิทย การแสดงความคิดเห็น และการสัมภาษณ์

2. ข้อความที่ปรับภาษา (Non-authentic Materials) เป็นข้อความที่เขียนหรือบันทึกขึ้นมาสำหรับใช้ในการเรียนการสอน เพื่อจุดประสงค์ในการฝึกการฟัง และการทดสอบการฟัง ข้อความจึงมีลักษณะ เน้นการออกเสียง และจังหวะไม่เป็นไปตามธรรมชาติ การออกเสียงบางเสียงชัดเจนเกินไป มีการซ้ำซ้อนของข้อความ โครงสร้างของภาษามีลักษณะเพื่อให้ฝึกอ่านในใจมากกว่าการพูดออกเสียง ประโยคมีความสมบูรณ์ ข้อมูลที่พูดมีมาก และมีการตัดแปลงการเริ่มต้นและการหยุดของประโยค

เฮซ จี วิตโดสัน (H. G. Widdowson, 1983: 88-90) กล่าวถึง การปรับข้อความให้ง่าย ว่าเป็นกระบวนการที่ผู้สอนได้พยายามปรับภาษาให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่ายขึ้น (Simplification) โดยแบ่งเป็น 2 แบบ คือ การปรับทางด้านภาษา และทางด้านคำบรรยาย

ลักษณะข้อความที่ปรับด้านภาษา ผู้สอนจะหาคำศัพท์หรือโครงสร้างที่ผู้เรียนคุ้นเคยมากกว่ามาแทนที่คำศัพท์หรือโครงสร้างในเรื่อง (Lexical and Syntactic Substitution) หรือการนำข้อความมาเรียบเรียงใหม่โดยใช้การอธิบายความหมายของ คำศัพท์ ส่วนวน (Paraphrasing)

ลักษณะข้อความที่ปรับด้านคำบรรยาย เป็นการนำเรื่องมาเขียนใหม่ การเล่าเรื่องใหม่ การตัดส่วนที่ไม่สำคัญทิ้ง หรือ อาจนำประโยคที่ทำหน้าที่อย่างเดียวกันมาแทนที่

นอกจากนี้ เครก เชาดรอน (Craig Chaudron, in press อ้างถึงใน ส่วิตรี วุฒิศะโร, 2530: 40-41) ได้กล่าวถึง การปรับให้ง่าย (Simplification) ว่ามีวิธีการปรับภาษา 2 แบบ คือ การปรับให้ง่ายโดยการตัด หรือลดจำนวนคำของข้อความเดิม และการปรับให้ง่ายโดยการเพิ่มเติมคำหรือข้อความ

จากการเพิ่มเติมข้อความนี้ เค ปาร์คเกอร์ และ เครก เชาดรอน (K. Parker and Craig Chaudron, 1987 อ้างถึงใน Chung Shing Chiang and Patricia Dunkel,

1992: 348) พบว่า การเพิ่มเติมคำหรือข้อความด้วยการใช้การซ้ำความ (Repetition) และใช้ส่วนของโครงสร้างที่ชัดเจนขึ้น สามารถทำให้ความเข้าใจในการฟังข้อมูลภาษาที่ 2 ก้าวหน้าขึ้น

จากบทความ และรายงานการวิจัย ดังกล่าวสรุปได้ว่า ลักษณะของข้อความที่ฟังซึ่งได้แก่ข้อความที่ไม่ได้ปรับภาษา ซึ่งเป็นข้อความที่พูดตามธรรมชาติ มีโครงสร้างซับซ้อนและข้อความที่ปรับภาษาให้ง่าย ซึ่งเป็นข้อความที่มีการปรับด้านภาษาให้ง่ายโดยใช้วิธีการปรับภาษาคือ การปรับโครงสร้างประโยคให้ง่าย (Syntactic Simplification) และการซ้ำความ (Repetition) มีผลต่อความสามารถในการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของผู้ฟัง ดังนั้นผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจที่จะศึกษาลักษณะของข้อความที่ไม่ได้ปรับภาษา ลักษณะของข้อความที่ปรับภาษาแบบใช้โครงสร้างของประโยคไม่ซับซ้อน และข้อความที่มีการปรับภาษาแบบมีการซ้ำความ ว่าจะมีผลต่อการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เพียงใด

ในการฟังเพื่อความเข้าใจภาษานั้น นอกจากลักษณะของข้อความที่แตกต่างกันในลักษณะของการปรับภาษาให้ง่าย การซ้ำความ หรือใช้ข้อความที่ไม่ได้ปรับภาษาแล้ว การที่ผู้ฟังจะเข้าใจข้อความได้มากหรือน้อยเพียงใดนั้น จุง ฉิง เชียง และ แพทริเซีย ดันเคิล (Chung Shing Chiang and Patricia Dunkel, 1992: 356-357) พบว่า สิ่งที่มีความจำเป็นในการฟังเพื่อความเข้าใจอีกประการหนึ่ง ก็คือ พื้นความรู้เดิมของผู้เรียนในเรื่องที่ฟัง (Prior Knowledge)

นิตยา เจริญสิทธิ์ (2530: 47) ได้กล่าวถึง พื้นความรู้เดิมของผู้เรียน (Prior Knowledge or Schemata) ว่าเป็นโครงสร้างพื้นความรู้เดิมที่มีอยู่แล้วในความทรงจำและสามารถกระตุ้นให้เกิดได้ภายใต้สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ในการตีความข้อความต่อเนืองที่ได้รับมาจากประสบการณ์เดิม เช่น สามารถตีความเดิมในการฟังเรื่องภัตตาคาร (Restaurant) ดังต่อไปนี้

Trying not to be out of the office for long. Andrea went into the nearest restaurant, sat down and order a sandwich. It was quite crowded, but the service was fast, so she left a good tip when she had to rush back to work.

จากพินความรู้เดิมเรื่องกัศัตการ ทำให้มองเห็นภาพและเหตุการณ์ในกัศัตการ
 ในเนื้อเรื่องสั้น ๆ จากตัวอย่าง แม้ว่าเนื้อเรื่องไม่ได้ให้รายละเอียดมาก ก็ยังสันนิษฐานได้ว่า
 แอนเดรียเปิดประตูเข้าไปในกัศัตการซึ่งมีโต๊ะ และเธอรับประทานแซนด์วิช แล้วจ่ายเงิน และอื่น ๆ
 รายละเอียดเรื่องนี้ทำให้เกิดความพยายามที่จะจำเรื่องได้ โดยอาศัยประสบการณ์เดิม และยัง
 ให้เห็นว่า ความเข้าใจสิ่งที่ฟังไม่จำเป็นต้องมาจากคำและประโยคในเนื้อเรื่อง แต่มาจากการตีความ
 จะเห็นได้ว่า พินความรู้เดิมที่กล่าวข้างต้นเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียน
 เข้าใจเรื่องที่ฟังได้ นอกเหนือจากอิทธิพลของลักษณะของข้อความ ดังที่ จุง ฉิง เชียง และ
 แพทรีเซีย ดันเคิล (Chung Shing Chiang and Patricia Dunkel, 1992: 345-368)
 ได้สรุปไว้ว่า ลักษณะของข้อความที่รับภาษา และพินความรู้เดิมของผู้ฟัง มีส่วนสำคัญสำหรับ
 ความสามารถในการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของผู้เรียน

จากแนวความคิดที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นว่า การฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษเป็น
 กระบวนการที่ซับซ้อน ผู้ฟังต้องอาศัยองค์ประกอบต่าง ๆ ในการสร้างความเข้าใจในการฟัง
 โดยเฉพาะองค์ประกอบด้านพินความรู้เดิมในเรื่องที่ฟัง และลักษณะของข้อความที่แตกต่างกัน ซึ่ง
 ได้เข้ามามีบทบาทและสัมพันธ์กันอย่างมากกับการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ ฉะนั้น
 ความแตกต่างของทั้งสององค์ประกอบน่าจะมีส่วนทำให้ความเข้าใจในเรื่องที่ฟังแตกต่างกันไปด้วย
 แต่ในวงการศึกษารองไทยยังมีคนมีผู้ใดทำการวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบดังกล่าวซึ่งมีผลต่อ
 ความสามารถในการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนไทยเลย จึงทำให้ผู้วิจัยซึ่งเป็น
 ครูสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา มีความสนใจที่จะศึกษาว่าผู้ที่ฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ
 ให้ประสบความสำเร็จ คือ เข้าใจเรื่องราวที่ฟังได้ดีพอสมควรนั้น ควรจะมีปัจจัยทั้งสองประการ
 ดังกล่าวอย่างไร และจากการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างลักษณะของข้อความ
 ที่แตกต่างกัน กับพินความรู้เดิมที่มีต่อความสามารถในการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ จะช่วย
 ให้ทราบว่าความแตกต่างของความสามารถในการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของผู้ที่มี
 พินความรู้เดิมแตกต่างกันนั้น จะแตกต่างกันหรือไม่ เมื่อใช้ลักษณะของข้อความในการฟังที่แตกต่าง
 กัน โดยได้เลือกตัวอย่างประชากร ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ทั้งนี้เพราะนักเรียนระดับ
 ชั้นดังกล่าวได้เรียนรู้ศัพท์ โครงสร้าง และลักษณะของรูปประโยคต่าง ๆ และมีประสบการณ์หรือ
 พินความรู้เดิมเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ มากพอสมควรแล้ว อีกทั้งเป็นตัวอย่างประชากรในระดับ

มัธยมศึกษาตอนปลายที่ดี เนื่องจากจากการสำรวจพบว่า ในปัจจุบันนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายผ่านการสอบเทียบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) และลาออก ทำให้จำนวนนักเรียนที่เหลือลดลงเป็นจำนวนมากในชั้นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (สยามรัฐ, 18 พฤษภาคม 2537: 12)

การวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อเป็นการชี้แนะให้ผู้สอนทักษะการฟังภาษาอังกฤษได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัจจัยทั้งสองประการดังกล่าว และดำเนินการสอนให้มีประสิทธิภาพ เพื่อช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนรู้และความสามารถทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนให้สูงขึ้นต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ฟังข้อความที่มีลักษณะต่างกัน คือ ข้อความที่ไม่ปรับภาษา ข้อความที่ปรับภาษาแบบใช้โครงสร้างของประโยคที่ไม่ซับซ้อน และข้อความที่ปรับภาษาแบบการซ้ำความ
2. เพื่อศึกษาความสามารถในการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีพื้นความรู้เดิมในเรื่องที่ฟังต่างกัน
3. เพื่อวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของข้อความที่ต่างกัน กับพื้นความรู้เดิมที่มีต่อความสามารถในการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

สมมติฐานของการวิจัย

จากผลการวิจัยของ ราอูล เซอร์แวนเตส และ เกลน เกนเนอร์ (Raoul Cervantes and Glenn Gainer, 1983: 767-770) ที่พบว่า การซ้ำความเป็นสิ่งที่มีผลทำให้ความเข้าใจในการฟังมีประสิทธิภาพ และจากการวิจัยของ ดี ฟุจิโมโต เจ ลูบิน วาส ซาซากิ และ เอ็ม ลอง (D. Fujimoto, J. Lubin Y. Sasaki and M. Long, 1987 อ้างถึงใน Raoul Cervantes and Glenn Gainer, 1983: 767) ที่พบว่า การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงด้านภาษา

จะมีผลทำให้คะแนนความเข้าใจในการฟังของผู้เรียนสูงกว่าผู้เรียนที่ฟังเจ้าของภาษาพูดซึ่งเป็นข้อความที่ไม่ได้ปรับภาษา นอกจากนี้ จุง ฉิง เชียง และ แพทริเซีย ดันเคิล (Chung Shing Chiang and Patricia Dunkel, 1992: 364-366) ได้ทำการวิจัยพบว่า พื้นความรู้เดิมในข้อความที่ฟังจะส่งผลต่อคะแนนการฟังเพื่อความเข้าใจ ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ ดอนนา รีเซ ลอง (Donna Reseigh Long, 1990: 65-80) ที่พบว่าพื้นความรู้เดิม มีส่วนช่วยในการส่งเสริมการฟังเพื่อความเข้าใจข้อมูลใหม่

ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานดังนี้

1. นักเรียนที่ฟังข้อความที่มีลักษณะต่างกัน มีความสามารถในการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ แตกต่างกัน
2. นักเรียนที่มีพื้นความรู้เดิมในเรื่องที่ฟังต่างกัน มีความสามารถในการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ แตกต่างกัน
3. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของข้อความ กับพื้นความรู้เดิมในเรื่องที่ฟังต่อความสามารถในการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร
2. การปรับข้อความที่นำมาวิจัยจะปรับเฉพาะโครงสร้างของประโยคโดยไม่ปรับด้านคำศัพท์ และรูปแบบ
3. ตัวแปรที่ต้องการศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่
 - 3.1 ตัวแปรอิสระ คือ
 - 1) ลักษณะของข้อความที่ใช้ในการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ ซึ่งมีลักษณะดังนี้
 1. ข้อความที่ไม่มีการปรับภาษา
 2. ข้อความที่มีการปรับภาษาแบบใช้โครงสร้างของประโยคที่ไม่ซับซ้อน

3. ข้อความที่มีการปรับภาษาแบบมีการซ้ำความ

2) ฝนความรู้เดิมในเรื่องที่ฟัง

3.2 ตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร ทำแบบสอบทุกฉบับด้วยความเต็มใจ และเต็มความสามารถอย่างแท้จริง
2. การตอบแบบสอบของกลุ่มตัวอย่างประชากร ในวันเวลาที่ต่างกัน ไม่มีผลต่อการทำแบบสอบแต่ละฉบับ

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของข้อความ หมายถึง ข้อความภาษาอังกฤษที่ให้นักเรียนฟังเพื่อความเข้าใจที่มี 3 แบบคือ ข้อความที่ไม่มีการปรับภาษา ข้อความที่มีการปรับภาษาแบบใช้โครงสร้างของประโยคที่ไม่ซับซ้อน และข้อความที่มีการปรับภาษาแบบการซ้ำความ
 - 1.1 ข้อความที่ไม่ปรับภาษา หมายถึง ข้อความเดิมที่ปรากฏอยู่ในข้อความที่เลือกโดยไม่เปลี่ยนแปลงรูปโครงสร้างของประโยค จึงมีโครงสร้างของประโยคที่ซับซ้อน และอาจไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์
 - 1.2 ข้อความที่มีการปรับภาษาแบบใช้โครงสร้างของประโยคที่ไม่ซับซ้อน หมายถึง ข้อความที่เปลี่ยนความซับซ้อนโครงสร้างของประโยค ให้เป็นโครงสร้างของประโยคใจความเดียว โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงคำศัพท์
 - 1.3 ข้อความที่มีการปรับภาษาโดยใช้การซ้ำความ หมายถึง ข้อความเดิมที่ปรากฏอยู่ในข้อความที่เลือก โดยไม่เปลี่ยนแปลงรูปโครงสร้างของประโยค แต่ให้มีการซ้ำความประโยคหรือวลี ที่มีโครงสร้างของประโยคซับซ้อน

2. **พินความรู้เดิม** หมายถึง **ความรู้หรือประสบการณ์ที่มีมาแต่เดิม** ซึ่งได้จาก **คะแนนการทดสอบพินความรู้เดิม** ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลที่ปรากฏในเรื่องที่ให้ฟังโดยใช้เกณฑ์ 27 % ในการแบ่งกลุ่มเป็นกลุ่มที่มีพินความรู้เดิมในเรื่องที่ฟัง กับกลุ่มที่ไม่มีพินความรู้เดิมในเรื่องที่ฟัง (ประคอง วรรณสูตร, 2535: 28)

3. **ความสามารถในการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ** หมายถึง **ความสามารถในการจับใจความ เข้าใจเนื้อเรื่อง จุดประสงค์ และความหมายตรงกับความต้องการของผู้พูด** ซึ่ง **ความสามารถในการฟังเพื่อความเข้าใจนี้** ได้จากคะแนนการทำแบบสอบความเข้าใจในการฟังซึ่ง **ผู้วิจัยสร้างขึ้น**

4. **นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5** หมายถึง **นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5** ใน **โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร**

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. เป็นแนวทางให้ครูผู้สอนทราบว่า ระดับพินความรู้เดิมในเรื่องที่ฟัง และลักษณะของข้อความที่แตกต่างกันในการฟัง มีอิทธิพลต่อความสามารถในการฟังเพื่อความเข้าใจหรือไม่ เพียงใด เพื่อครูผู้สอนจะได้กำหนดเรื่องหรือจัดเนื้อหาให้นักเรียนฟังได้อย่างเหมาะสม
2. เป็นแนวทางแก่ผู้บริหารการศึกษา และผู้มีส่วนรับผิดชอบในการวางหลักสูตร และเนื้อหาบทเรียนในระดับมัธยมศึกษาได้ปรับปรุงหลักสูตร และเนื้อหาประกอบการเรียนทักษะฟังของนักเรียนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น
3. เพื่อเป็นแนวทางแก่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ในการปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นโดยเฉพาะ การสอนทักษะฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ
4. เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยต่อไป